

Довжина 4 пальця задньої ноги (D.q.)	20,3-35,4	26,07±7,803	21,3-35,6	24,07±9,803
Довжина внутр. п'яtkового горбка (L.t.ci.)	5,1	5,1±0	5,1	5,1±0
Висота внутр. п'яtkового горбка (A.t.ci.)	3,1-3,2	3,06±0,45	3,1-3,2	3,1±0,564

Морфометричні показники внутрішніх органів дослідних особин були такими (min-max/m±M): маса серця 2,5- 3,1/1,456 г; маса печінки 4,2-5,0/0,7003 г; довжина серця 8-10/1,89 мм; ширина серця 5-7/2,005 мм; довжина печінки 3-3,5/0,056 мм.

Висновки. Середовище існування є одним із найважливіших факторів, що формують морфологію організму, але воно може змінюватися протягом життєвої історії. Онтогенетичні зміни в екології можуть спричинити антагоністичний відбір, який обмежує фенотип дорослих особин, призводить до появи екземплярів з асиметрією або деформаціями. Ми дійшли висновку, що вивчені морфометричні вимірювання *Pelophylax ridibundus* мають чіткий статевий диморфізм, відсутність особин з коливальною асиметрією, деформаціями та суттєвими статистично значущими розбіжностями між морфологічними показниками, що може свідчити про задовільний екологічний стан регіону у період 2022 року. Проте для формування остаточної оцінки необхідне накопичення морфометричних даних для інших видів та спостереження у динаміці.

Бібліографічний список:

1. Tokita M., Hasegawa Y., Yano W. Characterization of the Adaptive Morphology of Japanese Stream Toad (*Bufo torrenticola*) Using Geometric Morphometrics. *Zoological Science*. 2018. Vol. 35, no. 1. P. 99–108.
2. Daniel P. Longman, Sakura O., Cracknell J. Fluctuating asymmetry, a marker of poor growth quality, is associated with adult male metabolic rate. *American Journal of Physical Anthropology*. 2021. Vol. 175, no. 3. P. 646-655.

УДК: 636.09:378.091.12 :005.963.5

ЩОДО ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Боровков С.Б., кандидат ветеринарних наук, доцент, Державний біотехнологічний університет, м. Харків, Україна

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3021-2410>

Боровкова В.М., кандидат ветеринарних наук, доцент, Державний біотехнологічний університет, м. Харків, Україна

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3422-9394>

Одним із головних чинників забезпечення конкурентних переваг економіки розвинених країн світу є трудовий потенціал підприємств і організацій, який базується на висококваліфікованих фахівцях в різних галузях виробництва, в тому числі і в сільському господарстві.

Слід зазначити, що агропромисловий комплекс України є складовою національного господарства, що об'єднує низку сільськогосподарських, промислових, науково-виробничих і навчальних галузей, спрямованих на одержання, транспортування, зберігання, переробку та реалізацію сільськогосподарської продукції. Головним постачальником висококваліфікованих кадрів в аграрну сферу України є вищі навчальні заклади, в тому числі

і Державний біотехнологічний університет, на базі якого відбувається підготовка лікарів ветеринарної медицини.

Підготовка високоякісних фахівців в галузі ветеринарної медицини базується в першу чергу на отриманні сучасних знань та практичних навичок та здатності їх застосування в практичній діяльності. На сьогодні підготовка лікаря ветеринарної медицини в Україні набуває особливого значення, оскільки фахівці цієї категорії, маючи справу з тваринами, опосередковано впливають на здоров'я та життя людей, а також на екологію. Відповідно до Закону України «Про вищу освіту» та Закону «Про ветеринарну медицину», метою вищої ветеринарної освіти є підготовка конкурентоспроможного висококваліфікованого фахівця, здатного вирішувати професійні задачі в ринкових умовах: проводити оздоровчі, профілактичні, діагностичні, лікувальні роботи та ветеринарно-санітарну експертизу, надавати інші ветеринарні послуги. Останнім часом значно зросли вимоги до професійної підготовки лікаря ветеринарної медицини, що зумовлює необхідність оптимізації навчального процесу. Одним із шляхів її вирішення є звернення до позитивного педагогічного досвіду розвинутих європейських країн, в тому числі Німеччині. Так, наприклад аналізуючи навчальні плани у Гіссенському університеті імені Ю.Лібиха, можна зазначити, що в 9-ому і 10 семестрах так званого «циклічного року» (Rotationsjahr) студенти-ветеринари проходять практику в такій послідовності: у ветеринарному закладі для коней (4 тижні), ветеринарній клініці для дрібних домашніх тварин (8 тижнів), у ветеринарному закладі для жуйних (2 тижні), у ветеринарному закладі по акушерству (4 тижні), в ветеринарному закладі для птахів (1 тиждень), у ветеринарному закладі для свиней (1 тиждень), у ветеринарних установах з паразитології, патології, вірусології і бактеріології (по 1 тижню в кожному). Це значно посилює практичну підготовку лікарів ветеринарної медицини і дає їм конкурентні переваги на ринку праці [1,2,3,4]. Нажаль, такого розподілу практики по видах тварин в Україні наразі не існує, хоча цей вид практики має суттєві переваги, так як кожний представник тваринного світу має особливу будову організму, функції, багато видів тварин хворіють тільки властивими їм хворобами. Тому наявність потужного навчально-практичного центру при навчальних закладах сільськогосподарського профілю є вельми необхідним, і ця можливість може бути в повній мірі реалізована в Державному біотехнологічному університеті.

Бібліографічний список.

1. Пилипенко, О. П. (2018). Професійна підготовка фахівців ветеринарного профілю у ВНЗ Німеччини.
2. Цвіліховський, М. І., Духницький, В. Б., & Костюк, В. К. (2013). Структура й методологічні засади підготовки фахівців ветеринарної медицини в Україні на сучасному етапі. *Ветеринарна медицина України*, (8), 36-41.
3. Мусійчук, С. М. (2013). Формування самоефективності майбутніх лікарів ветеринарної медицини у процесі професійної підготовки (Doctoral dissertation, НУБіП України).
4. Негрей, М., Тараненко, А., & Костенко, І. (2022). Аграрний сектор України в умовах війни: проблеми та перспективи. *Економіка та суспільство*, (40).

УДК 636.2.09: 616.211/.23-07

СУЧАСНІ МЕТОДИ ДІАГНОСТИКИ ІНФЕКЦІЙНОГО РИНОТРАХЕЇТУ ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ

Тігаренко О.В., кандидат ветеринарних наук, доцент

Зоська П.Б., здобувач вищої освіти ОС Магістр спеціальності 211 Ветеринарна медицина

Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава, Україна

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-7370-8523>